

Observatieschema talentvol gedrag en kansengelijkheid

Dit observatieschema is bedoeld als ondersteuning bij de werkkaarten 'Kansengelijkheid door Talentontwikkeling', met als doel talentvol gedrag van leerlingen in kaart te brengen en om te kijken welke interventies mogelijk zijn om talentvol gedrag te stimuleren.* Talentvol gedrag kan gezien worden als middel om kansengelijkheid te bevorderen. Het gaat hier om de werkkaarten 'Scaffolding', 'Vragen stellen' en 'Empirische cyclus'. Het doel van dit observatieschema is vooral om een beeld te geven welke werkkaart extra aandacht verdient. Daarnaast zal aan de hand van dit observatieschema ook het effect van de werkkaarten zichtbaar worden.

Gebruiksaanwijzing

Het observatieschema bevat 24 stellingen over het gedrag van kinderen. U kunt per stelling aangeven in hoeverre de stelling van toepassing is op de leerlingen. Bijvoorbeeld: wanneer u het eens bent met stelling 1, dan omcirkelt u de 3. Na alle vragen te hebben beantwoord, wordt onderaan het observatieschema duidelijk hoe de score wordt berekend.

Samengevat worden de volgende stappen doorlopen:

- Een klas wordt uitgekozen voor welke het observatieschema dient te worden ingevuld
- Deze klas wordt geobserveerd en het schema wordt ingevuld
- De score wordt berekend
- Uit de score blijkt welke werkkaarten worden aangeraden om te gebruiken
- De werkkaart wordt toegepast
- Na verloop van tijd kan het observatieschema nogmaals worden ingevuld, waaruit kan worden opgemaakt of er een toename in talentvol gedrag is

Score berekenen

Aan de hand van het schema, onder de observatieschema kan de score vertaald worden naar een advies.

De score wordt als volgt berekend:

1. In de kolommen links staan de vragen per werkkaart gegroepeerd.
2. Per werkkaart telt u uw scores voor de desbetreffende vragen bij elkaar op.
3. Deze vult u in onder 'totaalscore'. Deze totaalscore valt binnen het bereik van één van de drie kolommen aan de rechterkant van het schema.
4. Per werkkaart kan worden aangekruist welk advies er toebehoort.

* Zie visie Primoraat

De leerlingen:	Score uitgedrukt in de mate van overeenstemming met de stelling			
	Sterk mee oneens	Oneens	Eens	Sterk mee eens
1. Zetten door, ook wanneer de leerling(en) vastloopt of moeite heeft met het uitvoeren van de taak	1	2	3	4
2. Zijn betrokken bij de les. Bijvoorbeeld door actief te luisteren, hand op te steken om een antwoord te geven, mee te denken of vragen te stellen	1	2	3	4
3. Hebben een realistische maatstaf voor zichzelf en begrijpen daardoor dat niet alles (direct) goed gaat	1	2	3	4
4. Kunnen een antwoord op een vraag mondeling of schriftelijk uitleggen	1	2	3	4
5. Tonen zelfvertrouwen	1	2	3	4
6. Kunnen goed omgaan met het feit dat een uitkomst (van bijvoorbeeld een proef) anders is dan de eigen verwachting	1	2	3	4
7. Durven binnen een taak verschillende mogelijkheden te onderzoeken om de taak te volbrengen. Bijvoorbeeld verschillende manieren bedenken om het antwoord op een rekensom te krijgen	1	2	3	4
8. Kunnen verbanden leggen tussen A en B en snappen oorzaak en gevolg	1	2	3	4
9. Stellen het uitvoeren van taken uit zonder dat daar een externe verklaring voor is. Zoals afleiding door een klasgenoot	4	3	2	1
10. Kunnen zich (zelfstandig) verwonderen over mogelijkheden, deze verkennen en een onderzoek opzetten	1	2	3	4
11. Laten zich niet afleiden door de omgeving tijdens het werken aan een taak	1	2	3	4
12. Gaan ervan uit dat de taak succesvol zal worden volbracht	1	2	3	4

13. Zijn nieuwsgierig. Bijvoorbeeld tijdens de uitleg van de leerkracht of voorbij de kaders van een taak	1	2	3	4
14. Voeren taken stapsgewijs en georganiseerd uit	1	2	3	4
15. Tonen onderzoekend gedrag / gaan zelf op onderzoek uit, waarbij de leerlingen opties onderzoeken en deze tegen elkaar afweegt	1	2	3	4
16. Maken een verveelde indruk	4	3	2	1
17. Zoeken naar oorzaak en gevolg en kan hier relaties tussen leggen	1	2	3	4
18. Kunnen zelfstandig aan een taak werken	1	2	3	4
19. Wijzen externe factoren aan, zoals pech, als oorzaak voor het niet lukken van een taak wanneer de leerlingen boos en/of verdrietig zijn	4	3	2	1
20. Kunnen zelfstandig leren en weten daarbij zelf een strategie voor te bedenken	1	2	3	4
21. Proberen onder schoolwerk uit te komen door uit te stellen, te doen alsof of het werk te negeren	4	3	2	1
22. Weten goed hun gedachtenproces te uiten en tonen aan goed na te denken	1	2	3	4
23. Hebben probleemoplossend vermogen. Bijvoorbeeld door ideeën aan te dragen wanneer iets vastloopt	1	2	3	4
24. Nemen initiatief, zowel in groepsverband als zelfstandig	1	2	3	4

Werkkaart	Totaalscore	Advies		
		8 - 16 Zeer aan te raden	16 - 24 Aan te raden	24 - 32 Geen hoge prioriteit
Scaffolding. Vraag 1, 3, 7, 12, 16, 18, 19, 21				
Vragen stellen. Vraag 2, 5, 9, 11, 13, 14, 20, 24				
Empirische cyclus. Vraag 4, 6, 8, 10, 15, 17, 22, 23				